

D ů v o d y:

Na obžalovaného byla vznesena obžaloba pro zločin krádeže dle §§ 171, 173, 174 Ilc, 176 Ilb tr. zák., jehož se dopustil tím, že odcizil svému zaměstnavateli Fr. P. různé potraviny a jiné věci v úhrnné ceně 519 K. Při hlavním líčení rozšířil veřejný žalobce obžalobu na krádež opratí v ceně 250 K, kteréž odcizil obžalovaný témuž, takže se obžaloba vztahovala celkem na krádeže věcí v ceně 769 K. Soud nalézací vzal po skončeném hlavním líčení na základě výpovědi Fr. P. za prokázáno, že obžalovaný ukradl tomuto svědkovi mimo věci v obžalobě uvedené a mimo křížové opratě, na něž obžaloba dodatečně byla rozšířena, ještě vkladní knížku znějící na obnos 3000 K, ačkoliv na toto další obvinění obžaloba vůbec rozšířena nebyla, a vyslovil svou nepřislušnost dle § 261 tr. ř. s odůvodněním, že cena věcí, jichž odcizení se obžalovanému za vinu klade, přesahuje 2000 K a jedná se tudíž o zločin krádeže, jehož potrestání přísluší dle § 179 tr. zák. a čl. VI uvoz. zák. k tr. ř. soudu porotnímu. Tento rozsudek není v zákoně odůvodněn a jeví se zmatečnou stížností, uplatňující proti němu důvod zmatečnosti § 281 č. 6 tr. ř., opodstatněnou. Výrok o nepřislušnosti soudu nalézacího se zakládá na nepřipustném překročení žaloby, porušujícím zásadu obžalovací. Dle § 267 tr. ř. jest vázán soud návrhem obžalobcovým tím způsobem, že nemůže obžalovaného uznati vinným skutkem, k němuž obžaloba ani původně nesměřovala ani během hlavního líčení nebyla rozšířena. V přítomném případě veřejný obžalobce nevznesl ani nerozšířil obžalobu na nový čin obžalovaného, totiž krádež vkladní knížky, znějící na obnos 3000 K. Nebyl proto soud dle zásady vyslovené v § 2 tr. ř. oprávněn, ve příčině této krádeže prováděti trestní řízení, resp. přikázati tuto krádež ve spojení s ostatními krádežemi, tvořícími předmět obžaloby, příslušnosti soudu porotního. Soud nalézací měl se naopak, zkoumajе svou příslušnost, obmeziti výlučně na činy do obžaloby pojaté. Tyto krádeže však neodůvodňují příslušnost porotního soudu, takže nebylo zákonného důvodu, vysloviti nepřislušnost dle § 261 tr. ř. Čin do obžaloby nepojatý nemůže nikdy dáti podnět k nálezu dle tohoto zákonného ustanovení. Poněvadž prohlášení o nepřislušnosti soudu nalézacího mělo za účel, pohnati obžalovaného s překročením obžaloby k zodpovědnosti před soud porotní, jest zmatečnou stížností podána nepochybně ve prospěch obžalovaného, pročez ji bylo dle § 5 zákona z 31. prosince 1877 č. 3 ř. z. z r. 1878 vyhověti ihned v neveřejném sezení, naříkaný rozsudek dle § 288 čís. 2 tr. ř. zrušiti a uznati právem, jak shora uvedeno.

Číslo 24.

Předražování (cís. nař. ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z.).

Přečin dle § 20: Stačí, když přemrštěná cena byla prostě přijata. Netřeba, by zvlášť pachatelem byla žádána nebo jinak předem určena. Při spolupachatelství rozhodným pro kvalifikaci jest zisk úhrnný. Poměr k § 23 čís. 4 cís. nař. a k § 23 min. nař. ze dne 26. května 1917 čís. 235 ř. z.

Přečin dle § 23 čís. 3: Netřeba, by nakupováním (hromaděním) zboží byl obchod obmezován. Stačí ziskuchtivé, hospodářsky neodůvodněné vmísení se do obchodu.

Přečin dle § 23 čís. 4: Pro pojem pletich nevyhledává se lstivosti. Stačí každé úmyslné jednání, jež, hledíc k mimořádným válečným poměrům, vybočuje z mezí řádného a rozšafného obchodování za účelem ziskuchtivým a jest s to, ceny předmětů potřeby stupňovati. Poměr k § 32 mín. nař. ze dne 26. května 1917 čís. 235 ř. z. Lhostejno, v jaké úloze pachatel vystupuje, nanejmé zda vystupuje jako vlastní obchodník či jako pouhý sprostředkovatel.

§§ 20 a 23 čís. 4. Kým jest a jaký má vlastně úmysl domnělý kupitel, nepřichází právě tak v úvahu jako otázka, zda skutečně prodej se uskutečnil.

(Rozh. ze dne 15. března 1919, Kr I 7/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti Josefa R., Ondřeje K. a Alfreda P. neberou od souzení ve směru § 32 mín. nař. v odpor a zůstává tudíž rozsudek v dotyčných výrocích o vině nedotknutým. Zmateční stížnost Josefa R. opírá se o důvod zmatečnosti § 281 č. 9 lit. a), č. 5 tr. ř. Namítá proti odsouzení pro přečin dle § 20 odst. 2 lit. b) čís. nař., že zde skutkové povahy tohoto přečinu není, poněvadž se stěžovatel zachoval zcela pasivně, žádné kupní ceny nežádal a přijal jen to, co mu bylo dáno, »bez každého, výši ceny předem určujícího jednání.« Než čís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. tresce v § 20, odchýlně od obdobných paragrafů předchozích čís. nař., nejen požadování patrně přemrštěných cen, nýbrž i případy, kde pachatel dává sobě nebo někomu jinému poskytnouti nebo přislíbiti patrně přemrštěnou cenu. Tím na rozdíl od předchozích čís. nař. výslovně uznává se trestným i zcela pasivní chování, pozůstávající v tom, že pachatel nabídnutou jemu přemrštěnou cenu prostě přijme. Nějakého žádání neb jiného, výši ceny předem určujícího jednání se strany pachatelovy není dle toho ke skutkové povaze zapotřebí. Neprávem poukazuje zmateční stížnost po této stránce k výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 17. dubna 1917, č. 17 věstníku; právě tento výnos, poukazující k legislativní pohnutce nového ustanovení, by též ony případy mohly býti trestány, kde jest pochybno, zda patrně přemrštěná cena prodátem byla přímo požadována či toliko přijata, nasvědčuje správnosti stanoviska rozsudku a vyvrací vývod zmateční stížnosti. Výnos ministerstva výslovně poukazuje k tomu, že právě nejprohnanější předražovatelé činili své požadavky takovým způsobem, že se jich soudy, vycházejíce ze slovného znění dosavadních nařízení, nemohly zmocniti. Tomuto obcházení zákona mělo býti nynější úpravou nařízení čeleno. Zmateční stížnost Josefa R. i Ondřeje K. obrací se proti odsouzení stěžovatelů pro přečin dle § 20 odst. 2 lit. b) čís. nař. vedle současného odsouzení pro přečin dle § 23 odst. 4 čís. nař., poněvadž prý dotyčná činnost stěžovatelů konsumována jest již odsouzením dle § 23 odst. 4 čís. nař. a

nemůže býti přičítána stěžovatelům jako další samostatný trestný čin. Ani v tom nelze s vývodem zmatečných stížností souhlasiti. Byť i soud rozhodovací shledal v požadování, pokud se týče, v přijetí přemrštěné ceny za ječmen jednu z okolností, ze kterých označuje činnosti stěžovatelů za pletichy dle § 23 odst. 4, není překážky, by okolnost ta, pokud sama o sobě vykazuje známky samostatného trestného činu, nebyla podřaděna též ustanovení o tomto trestném činu. V tomto případě jest tu tím méně vytýkané závady, ana činnost obžalovaných, jak níže bude doličeno, i bez ohledu na okolnost, tvořící předmět odsouzení dle § 20 odst. 2 lit. b) cís. nař., vykazuje veškeré známky pletichy dle uvedeného místa zákona; tím, že zároveň žádána, pokud se týče, přijata byla využitkováním poměrů válečných cena přemrštěná, nabyla činnost obžalovaných jen ještě dalšího trestného přibarvení. Nikoli okolnost, že byla požadována, pokud se týče přijata přemrštěná cena, nýbrž podloudný způsob obchodu s předmětem státem zabraným činí pouštění se do tohoto obchodu pletichou. Požadováním, pokud se týče přijetím ceny přemrštěné bylo jen skutečně využito způsobilosti této činnosti, stupňovati ceny zboží, a využití toto, netvoříc již náležitosti skutkové podstaty přečinu dle § 23 č. 4 cís. nař., vyžaduje tudíž zvláštního trestního posouzení. Skutková podstata pletich ve smyslu § 23, č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. nevyžaduje nijak skutečného prodeje předmětu, jehož nabyl pachatel způsobem podloudným; vykazuje-li prodej ten sám o sobě veškeré skutkové známky jiného trestného činu, nemůže okolnost, že pachatel se dostal k předmětu prodeje již způsobem nezákonným, zabráňovati podřazení zcizení onomu trestnímu ustanovení, jehož skutková povaha byla splněna. Že cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. má v § 20 a v § 23 na mysli zcela různé, od sebe navzájem skutkově neodvislé trestné činy, plyne také ze znění a ze zevnější úpravy tohoto cís. nař., jež v každém paragrafu stanoví vyčerpávajícím způsobem skutkové podstaty těch kterých trestných činů, neodkazujíc k pojmům již jinde vytčeným a nenavazujíc na nějakou předchozí trestnou činnost; obsahujet v každém paragrafu zvláštní, třebaže namnoze souhlasné předpisy o trestu; kvalifikace trestných jednání v cís. nař. v jednotlivých paragrafech naznačených jako přestupků, přečinů nebo zločinů řídí se různými hledisky. Jednání spadající pod § 20 cís. nař. může tvořiti i pouhý přestupek, kdežto čin dosahu § 23 cís. nař. jest kvalifikován vždy při nejmenším jako přečin. Proti výroku o vině dle § 23 odst. 4 cís. nař. namítají zmateční stížnosti Josefa R. a souhlasně i stížnosti Alfreda P. a Josefa Z., že zde není pletichy ve smyslu uvedeného místa zákona, poněvadž schází použití lstivých prostředků, by bylo zastřeno zamýšlené předražování, tvořící nezbytnou náležitost pojmu pletich. Než neprávem požadují stížnosti lstivosti, by jednání stěžovatelů pletichami mohlo býti nazváno. Zákon v § 23 odst. 4 cís. nař. označuje výslovně t. zv. řetězový obchod, jenž přece nějaké lstivosti pojmově nepředpokládá, jako odrůdu pletich (« .. nebo se do jiných pletich pouští... »). Z toho vyplývá, že pojem pletich ve smyslu zmíněného místa zákona jest širší, nežli zmateční stížnosti chtějí připustiti, že pod pojem tento spadá, jak zmateční stížnost spoluobžalovaného Adolfa K. správně uvádí, všechna úmyslná jednání, jež, hledíc k poměrům válkou vyvolaným, vybočují z mezí řádného a solidního obchodování za účelem docílení zisku a jsou způsobilá, by cena

předmětu potřeby byla stupňována. Ostatně dlužno poukázati pro tento případ k tomu, že tu neschází ani lstivost, zmatečnými stížnostmi Josefa R. a soudruhů požadovaná, která opodstatněna jest zřejmě podloudným jednáním, jakým obžalovaní prodej státem zabaveného ječmene provedli. Nemohla-li činnost stěžovatelů vzhledem ku zjištění, že se vsunuli neoprávněně do oběhu zboží jako zbyteční členové, aby při tom vyzískali na úkor spotřebitelů, podřaděna býti trestnímu předpisu § 23 č. 3 cís. nař. netřeba zvláště zkoumati. Neprávem brojí zmateční stížnost J. R. a zmateční stížnost A. P. a J. Z. proti odsouzení dle § 23 odst. 4 cís. nař. i z toho důvodu, že prodej zabaveného ječmene byl již podkladem pro odsouzení dle § 32 min. nař. ze dne 26. května 1917 č. 235 ř. z. a nemůže prý proto býti podkladem dalšího trestného činu. Leč zmateční stížnosti zapominají, že tu jde o zcela různé právní statky, jež mají jednak cís. nař. ze dne 24. března 1917, jednak m. n. ze dne 26. května 1917 dojíti zák. ochrany. Kdežto cís. nař. ze dne 24. března 1917 chrániti má zásobování obyvatelstva předměty potřeby, čelí ministerské nařízení již dle svého nadpisu k úpravě obchodu s obilím, moukou a luštěninami. Nebylo by tudíž jednání, kde překročení úpravy obchodu s obilím bylo zároveň prostředkem k předražování, trestně úplně vystiženo, kdyby podřaděno bylo jenom jednomu z obou trestních předpisů pachatelem překročených. Byly-li tímž jednáním zasaženy oba právní statky a zájmy, chráněné zvláště zmíněným cís. nař., pokud se týče uvedeným min. nař., nutno podřaditi trestný útok oběma zákonným předpisům v úvahu přicházejícím, ježto žádný z těchto právních statků a zájmů nesmí pozbýti zákonem mu poskytnuté zvláštní ochrany. Jest zde případ jednočinné konkurence, jehož právní posouzení v rozsudku jest zákonem (§ 267 tr. zák.) úplně opodstatněno. Zmateční stížnost obžalovaného Ondřeje K. uplatňuje proti rozsudku ohledně ječmene i důvod zmatečnosti § 281 č. 10 tr. ř., poněvadž prý neprávem vzat byl celý společný neoprávněný zisk obžalovaných K., P. a Z. za podklad odsouzení pro přečin. Zmateční stížnost zastává názor, že, ježto podíl na zisku, na každého ze jmenovaných tří stěžovatelů vypadající, sám o sobě obnosu 2000 K. nedosahoval, mohl býti stěžovatel odsouzen toliko pro přestupek dle § 20 cís. nař. Ani zde nelze s vývody zmateční stížnosti souhlasiti. Rozsudek dospěl k závěru, že všichni soudu známí účastníci obchodu ječmenem pracovali jeden druhému do ruky, že všichni jednali ve společném vědomí, že prodávají, pokud se týče kupují ječmen zabavený a při tom provozují obchod pokoutný. Tím zjišťuje soud rozhodovací spolupachatelství obžalovaných, které činí každého z nich za trestní čin vědomě spáchaný v celém rozsahu zodpovědným. Že rozhoduje úhrnný zisk jednotným jednáním všech účastníků docílený a nikoliv částka zisku, na toho kterého spolupachatele vypadající, vysvítá i ze slovného znění zákona, kde výslovně uvádí se jako směrodatná pro kvalifikaci trestného činu výše zisku, jenž byl trestným činem docílen. Stanovisko, jež zaujímá zmateční stížnost obžalovaného Ondřeje K., umožňovalo by jen snadné obejití zákona tím, že by vypočítavý pachatel se vymkl vyšší trestnosti a přísnějšímu posouzení svého činu, poskytuje několika osobám s ním spolčeným účast na docíleném zisku. Nezáleží na tom, kterak bylo s výtěžkem trestného obchodu naloženo a komu přišel konečně k dobru. Skutečné rozdělení zisku netvoří již součástí skutkové povahy trestného činu, o nějž jde. Právem vzat byl tudíž za pod-

klad kvalifikace společného trestního jednání jako přečinu společný zisk 2000 K převyšující, byť i po rozdělení podíl na stěžovatele vy-
 padší hranice přečinu nepřekročil. Skutková podstata přečinu dle § 32
 odst. 2 a 4 min. nař. spočívá v neoprávněném zcizení zabavených obilnin.
 Naproti tomu spokojuje se zákon při skutkové povaze předražování dle
 § 20 odst. 2 lit. b) s pouhým požadováním přemrštěné ceny, u pře-
 činu dle § 23 odst. 4 cís. nař. pak s pouhým pouštěním se do pletich,
 ku stupňování ceny způsobilých. Jest proto zcela dobře myslitelné, že
 jednání, které se stanoviska § 32 min. nař. jest pouhou přípravou k ne-
 oprávněnému zcizení, tvoří již dokonaný přečin předražování ve smě-
 rech shora uvedených. V tomto případě jest zjištěno, že byla patrně pře-
 mrštěná cena za kroupy stěžovatele buď přímo nebo nepřímo na domně-
 lých koupěchtivých skutečně požadována. Rovněž jest zjištěno, že se
 stěžovatelé za účelem prodeje krup za přemrštěnou cenu a obejitím na-
 řízení obmezujícího volný obchod kroupami, pustili do spojení s pokout-
 ním obchodníkem. Tím vyhověno bylo po stránce skutkové úplně zmí-
 něným náležitostem skutkové povahy přečinu předražování a nemůže ve
 směru tom býti řeči o pouhém beztrestném přípravném jednání, ačkoli
 snad ve směru § 32 min. nař. nebyly překročeny meze, kde trestnost čin-
 nosti pachatelovy počíná. Ostatně nebyl výrok osvobozující z obžaloby
 pro přečin § 32 min. nař. veřejným obžalobcem v odpor vzat a nemá tu-
 diž nejvyšší soud příležitosti, aby se otázkou správnosti tohoto výroku
 zabýval. Po stránce skutkové zjišťuje rozsudek ohledně obchodu krou-
 pami, že se Josef R., jenž ve spojení s Ondřejem K. a Josefem Z. již po-
 koutný obchod ohledně ječmene s úspěchem byl provedl, obrátil opět na
 tyto dva spoluobžalované s návrhem, aby jemu podobným způsobem
 prodej krup sprostředkovali. K. a Z. obrátili se dále prostřednictvím Alex-
 andra D. na pokoutního obchodníka Roberta P., zvýšivše zároveň cenu
 R-em na 5 K za 1 kg ustanovenou o svůj zisk na 5 K 50 h nebo 6 K.
 Alexandr D. pak zvýšili cenu tuto společně s Robertem P. vůči domnělým
 koupěchtivým na 6 K 50 h za 1 kg a za tuto cenu obchod domněle též
 uzavřeli. Při tom čítali všichni tři stěžovatelé již předem, jak se při po-
 koutném způsobu provedení nedovoleného obchodu a patrně přemrštěné
 ceně za zboží požadované samo sebou rozumí, s tím, že odevzdání pro-
 daných krup stane se též způsobem podloudným, že kroupy poslány bu-
 dou totiž do Prahy s obilím neb moukou, určenými pro válečný obliní
 ústav. Zmíněné přemrštěné ceny byly za kroupy na domnělých koupě-
 chtivých u využitkování válečných poměrů zcela vážně požadovány.
 Ježto ke skutkové povaze dle § 20 cís. nař. stačí již pouhé poža-
 dování přemrštěné ceny za podmínek shora uvedených, aniž bylo třeba,
 aby skutečně k uzavření obchodu došlo, ba aby vůbec koupěchtivými ně-
 jaká nabídka ke koupi byla učiněna — tak na př. označení přemrštěné
 ceny zboží ve veřejném obchodě neb nabídka v novinách — jest patrné,
 že po stránce § 20 cís. nař. vůbec nezáleží na tom, byli-li zde vážní kou-
 pěchtiví aneb pouze takoví, kteří uzavírali obchod toliko na oko. § 20
 cís. nař. shledává skutkovou povahu v jednostranném jednání proda-
 vatele a jest tudíž osoba kupce pro skutkovou povahu zcela nerozhodnou.
 Totéž platí také ohledně přečinu § 23 odst. 4 cís. nař. Skutková podstata
 tohoto přečinu pozůstává v pouštění se do pletich, k stupňování ceny
 způsobilých. Do pletich pouštěli se stěžovatelé již tím, že se za účelem

uzavření nedovoleného obchodu s kroupami za ceny dle zákona nepřipustné obrátili na pokoutního obchodníka, k obchodu takovému zcela neoprávněného. Že takové pokoutní obchodování již samo sebou jest způsobilé, cenu zboží zvýšiti, jest na snadě, poněvadž jen takto lze dosáhnouti ceny, zákonitou cestou nedosažitelné, a pokoutní obchodník nímto počítá si náhradu za nebezpečí potrestání a jeho následku. Proto již touto činností byli by se dopustili stěžovatelé dokonaného přečinu dle § 23 odst. 4, i kdyby se v době, kdy čin byl odhalen, vůbec žádný koupěchtivý nebyl ještě přihlásil. Nelze tudíž vytýkati nezákonnost odsouzení pro uvedený přečin, když přihlásivší se osoby vážně zboží zakoupiti nezamýšlely, nýbrž obchod uzavřely jen na oko, za jiným účelem, to tím méně, an úmysl prodávatelů při jejich nezákonném jednání byl zcela vážný a jednání jich v konkrétním případě jen náhodou, protože jim v cestu přišly osoby na skutečnou koupi nepomýšlející, minulo se s výsledkem. Zákon, který spokojuje se s pouhou způsobilostí pletich, stupňovati ceny, vůbec nevyžaduje, aby zmíněný výsledek skutečně nastal.

Uplatňuje-li zmateční stížnost Roberta P. ještě zvláště, že ohledně stěžovatele nemůže býti řeči o pouštění se do pletich ve smyslu § 23 odst. 4 cís. nař., poněvadž prodej mezi D. a L. pouze sprostředkoval a sobě jen odměnu 10 h při 1 kg vymínil, což není nezákonné, na nejvýše tvoří přestupek policejní, tu přehlíží, že již okolnost, že stěžovatel jako veřejný úředník ve své úřední místnosti pouštěl se do neoprávněného sprostředkování nedovoleného obchodu obilninami za provisi, sama o sobě podmiňovala pokoutnost jednání, v tomto případě zjištěnou. Nerozhodno jest, v jaké roli se účastní ten který pachatel trestného obchodování, zda jako vlastní držitel a majitel zboží, či jako pouhý sprostředkovatel, jenž zboží po ruce nemá. I tento vyvíjí činnost, již sluší již dle názorů všedního života pokládati za obchodování. Že Robert P. nejednal snad jen jako pouhý posel, vysvítá z toho, že sám zcela samostatně zvýšil cenu krup ze 6 K 40 h obžalovaným Alexandrem D. mu udaných na 6 K 50 h a je nabízel za tuto jím určenou cenu oběma domnělým kupcům M. a L. O způsobilosti takového jednání, stupňovati cenu předmětu, nelze však již vzhledem k ceně vlastními prodávateli obilí požadované pochybovati, byť i provise sprostředkovatele samého nepřesahovala obvyklou výši. Ostatně nebylo by provise sprostředkovatelovery vůbec zapotřebí, kdyby bylo s kroupami raloženo způsobem zákonitým. Trestnost jednání tohoto stěžovatele nespočívá, jak má jeho zmateční stížnost za to, ve sprostředkování, k němuž stěžovatel nebyl oprávněn, nýbrž v tom, že sprostředkoval obchod nedovolený a zákonem zapovězený, jsa si vědom pravé podstaty celého jednání a chtěje pro sebe za daných okolností možný zisk vytlouci. Nelze také upřít, že jednání všech osob na tomto obchodu účastněných bylo způsobilé stupňovati ceny; jako spolupachatel, odpovídá pak obžalovaný Robert P. za celkový výsledek společného jednání a nerozhoduje proto, zda naň vypadající zlomek zisku, jenž měl býti docílen společným, jeden celek tvořícím jednáním všech účastníků, se snad rovnal obnosu, jež možno pokládati za přiměřenou odměnu za jeho sprostředkovací činnost. Trestnost jednání, jež přichází v úvahu, neurčuje se nijak výší zisku tím kterým pachatelem docíleného nebo zamýšleného, nýbrž celkovým stavem cen zboží, jímž bylo obchodováno.

Pokud se týče námitky stěžovatelovy, že jeho jednání samo o sobě nebylo s to, přivoditi trestný výsledek, že totiž nebylo způsobilé stupňovati ceny, stačí poukázati k tomu, co již svrchu bylo řečeno o pojmu spolupachatelství, dle něhož odpovídá každý účastník za celkový výsledek společného jednání. Byla-li však činnost Roberta P. správně podřaděna trestnímu předpisu § 23 odst. 4 cís. nař., pak nemůže býti řeči o pouhém přestupku administrativním dle § 11 cís. nař. Potrestání administrativní mohlo by jen nastati v e d l e soudního potrestání. I ve směru § 231 č. 10 tr. ř., jehož se stížnost ve směru tom, ostatně nesprávně, dovolává, ne tvrdí, že by zjištěné jednání Roberta P. tvořilo jiný soudně trestuhodný čin, než jakým byl rozsudkem uznán vinným, postrádají vývody stěžovatelovy podkladu. — Odsouzení pro přečin dle § 23 č. 3 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. označuje zmateční stížnost protizákonným, poněvadž jednak schází zde obmezování obchodu, zmenšování nabídky, kterého zákon objektivně ku skutkové povaze vyžaduje, jednak není prý prokázáno, že by byl stěžovatel, jenž koupil zboží jen za účelem dosažení slušného občanského zisku, jednal v úmyslu, aby cenu zboží zvýšil. Po stránce prvé přehlíží však zmateční stížnost, že zjištění rozsudku, dle něhož stěžovatel mýdla koupil, aby je, jak ostatně soud výslovně zjišťuje, v ý h o d n ě a s p ř e k u p n í c k ý m z i s k e m dále prodal, nevylučuje podřadění skutku pod § 23 č. 3. Obmezování výroby neb obchodu, obzvláště hromaděním zboží, tvoří jen jeden ze způsobů, ve kterých se trestní čin pohybuje. Skutkovou podstatu zakládá již pouhé nakupování předmětů potřeby v úmyslu, aby ceny byly stupňovány. Trestní čin, o nějž se zde jedná, spáchán jest tudíž také již tehdy, když se pachatel nikoli za účelem pro přechod zboží s výrobce do konsumu prospěšným, nýbrž jako zbytečný člen vmísí do pravidelného oběhu zboží, aby tím pro svou osobu zisku nabyt, čímž se musí nutně cena zboží o zisk ten zvýšiti. Byť i ostatně nebylo tu úmyslu, s prodejem zboží zvláště vyčkati tak dlouho, až cena zboží stoupne následkem společného působení podobných nereelních obchodníků, spočívá již v pouhém zbytečném vsunutí se do oběhu zboží zdržování tohoto oběhu, jenž by rychleji pokračoval, kdyby tu nebylo zcela zbytečného překupníka. Byl-li pak překupník se stanoviska reelního obchodu zbytečným, pak znamená již i pouhý jeho úmysl, spokojiti se i jen s obvyklým občanským ziskem, neodůvodněné zdražení zboží. V tomto případě ostatně uznán byl nad to zisk stěžovatelův i přemrštěným. Jelikož rozsudek po stránce subjektivní zjišťuje, že nakoupení zboží stěžovatelem stalo se jen za účelem docílení překupnického zisku a u vědomí, že jednání toto má nutně za následek zvýšení ceny zboží, zjištěn jest i po stránce subjektivní stěžovatelův úmysl, jež § 23 odst. 3 cís. nař. předpokládá. Byl-li úmysl ten výsledky průvodního řízení prokázán čili nic, nelze řešiti v řízení kasačním a bráti v pochybnost zmateční stížností.

Pominutí zkušebny cen, nebyla-li tu jedna z výjimek v odstavci 2 § 50 cís. nař. uvedených, zakládalo by ovšem neúplnost řízení. Než v a d y ř í z e n í zakládají zmatek rozsudku samý o sobě jen tehdy, jedná-li se o vady v § 281 č. 3 tr. ř. výslovně vytčené. Nevyhovění předpisu § 50 cís. nař. zmatečností zvláště ohroženo není. Jiné nezákonnosti řízení mohou uplatňovány býti zmateční stížností s hlediska důvodu § 281 č. 4 tr. ř., avšak jen tehdy, učinil-li stěžovatel návrh na doplnění řízení a ne-

bylo-li o něm rozhodnuto, neb byl-li návrh zamítnut. Ostatně nasvědčuje odůvodnění výroku o přemrštěnosti ceny tomu, že soud vzhledem k okolnostem v rozsudku uvedeným pokládal přemrštěnost ceny za očividnou, v kterémžto případě dle § 50 č. 2 od vyžádání dobrého zdání může býti upuštěno. Po stránce materiální namítá zmateční stížnost nesprávnost subsumce činu § 20 cís. nař., poněvadž stěžovatel vůbec žádné ceny za mýdlo nežádal, s nikým o ní nejednal, to tím méně, ježto firma K. a spol. vůbec žádného zboží nechtěla a ani do vyjednávání o koupi se nepouštěla. V jednání stěžovatelově mohlo by spatřováno býti dle zmateční stížnosti nanejvýše beztestné jednání přípravné, pokud se týče, nezpůsobilý pokus. Než zmateční stížnost není v právu. Ustanovení § 20 cís. nař. spojuje se s pouhou jednostrannou činností prodávatele, že totiž za předmět potřeby požaduje patrně přemrštěnou cenu. Požadování to nemusí se státi, jak již výše bylo dovozeno, vůbec ani vůči určitému kupci. Nezáleží tudíž na tom, chtěla-li osoba, které zboží bylo nabízeno, zboží vůbec koupiti a stala-li se nabídka předmětem dalšího jednání, jež by v konkrétním případě k uskutečnění obchodu vésti mohlo. Vzhledem k všeobecnosti pojmu požadování nezáleží též na formě, ve které úmysl nabízejícího, že prodá zboží za určitou cenu, došel výrazu, jen když se stalo způsobem případnému koupěchtivému srozumitelným. Proto nelze ani v případě tomto výrok soudu prohlásiti nezákonným. Byla-li pak zjištěna skutečná nabídka zboží za určitou cenu přemrštěnou, pak nelze mluvit ani o pouhém pokusu neb o přípravném jednání, poněvadž nabídkou tou byla úplně vyčerpána skutková povaha trestného činu, z něhož obžalovanému jest se zodpovídati.

Čís. 25.

Veřejný úředník, jenž v době mezi formálním započítím a ukončením úředního jednání z něho odbočil nebo je, byť i ne formálně, přerušil, není pro tento čas ve výkonu úřadu a účasten ochrany § 153 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. března 1919, Kr II 10/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl dle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877 č. 3 ř. z. z roku 1878 ihned v zasedání neveřejném zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního jako nalézacího soudu v Brně, odsuzujícího ho pro zločin těžkého poškození na těle dle § 153 tr. zák., zrušil v odpor vzatý rozsudek a odkázal věc zpět k témuž nalézacímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Obžalovanému klade naříkaný rozsudek za vinu, že dne 4. září 1917 úmyslně lehce ublížil na těle vrchnímu posunovači státních drah Karlu Št., tedy veřejnému úředníku, když vykonával své povolání, kopnův ho obutou nohou do tváře a způsobiv mu tím na ní zhmožděninu a odřeninou, a že tím spáchal zločin dle § 153 tr. zák. Skutková podstata tohoto zločinu vyžaduje v rámci přítomného případu, aby byl pachatel úmyslně, byť i jen lehce, na těle poškodil veřejného úředníka vykonávajícího své po-